

Koninklijke Handelsbond voor Boomkwekerij- en Bolproducten

Markttoegang

Afzetbevordering

De Groene Stad

Activiteitenverslag 2022

Praktijkonderzoek

Duurzaamheid & Kwaliteit

Arbeid

Digitalisering

Overige onderwerpen

Inhoud

Met dit activiteitenverslag leggen wij verantwoording af over het in 2022 gevoerde beleid.

Daarbij staan de volgende thema's centraal:

- Markttoegang;
- Afzetbevordering;
- De Groene Stad;
- Praktijkonderzoek;
- Duurzaamheid | Kwaliteit;
- Arbeid;
- Digitalisering;
- Overige onderwerpen.

Inleiding

Als branchevereniging leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid en over onze inzet op thema's die voor onze leden van belang zijn. Dit verslag is een samenvatting van onze activiteiten in 2022.

2022 kenmerkt zich als het jaar waarin door klimaatverandering de spanning tussen natuur en economie voelbaar werd. In een jaar dat we vanuit de covidperiode weer terug dachten te vallen in routine, leken we in een andere tijd te ontwaken. De Floriade was misschien wel symbolisch voor de overheid: inhoudelijk goed, maar geen draagvlak in de maatschappij en financieel ontspoord. Door onder meer boerenprotesten, de opkomst van de BBB, milieuwetgeving uit Brussel en stikstof kwamen we in een ingewikkeld speelveld terecht. Aangewakkerd door de effecten van extreme energiekosten door de oorlog in Oekraïne, zijn een aantal duurzaamheidsvraagstukken versneld en verscherpt.

Ook werd voelbaar dat het VK een derde land was geworden. Het aanpassen van de wetgeving en implementatie van nieuwe werkwijzen verliepen vooralsnog stroef. Op het gebied van promotie konden weer fysieke evenementen plaatsvinden, waaronder de USA Flower Bulb Day in San Francisco begin maart. Naast deze meer in het oog springende thema's was Royal Anthos als altijd actief op het gebied van markttoegang, arbeid, digitalisering, afzetbevordering, groen, welbevinden en kwaliteit. Om 'fit for the future' te kunnen blijven, heeft het verenigingsbestuur eerder het initiatief genomen de organisatie tegen het licht te houden. Gedurende het jaar 2022 is invulling gegeven aan de uitkomsten van dat onderzoek. Dit heeft geleid tot aangepaste profielen van de voorzitter en de algemeen directeur. In die beweging is extra ondersteuning op het onderwerp duurzaamheid aangemerkt om invulling aan te geven.

De Stichting Sustainable Suppliers of Horticultural Quality Products ging haar tweede jaar in.

Alle deelnemende handelsbedrijven zijn gecertificeerd volgens Florimark Good Trade Practice (Florimark GTP) of een minimaal vergelijkbaar certificaat. Door hun deelname aan de stichting kunnen zij zich op het gebied van duurzaamheid en kwaliteit in de consumentenmarkt onderscheiden. Voor in Nederland gekweekte producten is de ambitie om in 2024 100% gecertificeerde bloembollen en vaste planten te verhandelen. Hiervoor zal een versnelling plaats moeten vinden.

Als altijd staan onze leden en haar belangen bij alle activiteiten centraal. De betrokkenheid van onze leden om zaken bespreekbaar te maken en zich in te zetten om oplossingen te vinden, tekenen de kracht en effectiviteit van onze branchevereniging. Een voorbeeld daarvan is de samenwerking rond De Groene Stad. In de Groene Agenda wordt kennis ontwikkeld en beschikbaar gemaakt voor leden. Daarnaast wordt met de PPS European Green Cities via de ENA een Europese promotiecampagne gevoerd om de vraag in bomen en bollen voor de vergroening van steden aan te wakkeren.

iBulb voert promotieprogramma's uit voor de afzet van bollen in de VS, Scandinavië en Azië. Daarnaast blijven we kopij produceren en aanleveren voor media in de hele wereld, wetende dat we via die weg een maximaal bereik voor de afzet van onze leden verwezenlijken.

Samen met onze leden marktveranderingen detecteren, benoemen en praktijkgerichte oplossingen bedenken, vergt steeds meer van de organisatie. Flexibiliteit en kennis over de inhoud zijn nodig om op het juiste moment de juiste ondersteuning aan onze leden te kunnen blijven bieden. Ook in 2022 is het weer gelukt om de samenwerking tussen het secretariaat en onze leden optimaal te laten verlopen. We treden de toekomst dan ook met een goed gevoel tegemoet.

Mark-Jan Terwindt
Algemeen Directeur

Landen worden steeds kritischer op het gebied van plantgezondheid. Eisen voor ziekten en plagen worden aangescherpt en inspecties op zendingen leiden tot een verhoogd risico op afkeuringen. Het beleid van Anthos is erop gericht om bij derde landen vertrouwen te scheppen in de Nederlandse keuringssystematiek en garanties te bieden met een geborgd systeem van tracking & tracing.

Om zoveel mogelijk rust te creëren aan het fytosanitaire front, hecht Anthos groot belang aan bilaterale protocollen. Hierin worden met landen afspraken gemaakt over de garantstelling dat zendingen vrij zijn van quarantaineziekten en -plagen en voldoen aan toleranties met betrekking tot kwaliteitsziekten voor de verschillende gewassen. Ook de wijze waarop de inspecties worden uitgevoerd, voldoen aan bepaalde eisen. Voorbeelden van zulke programma's zijn de pre-clearance programma's voor de VS en Canada en de 'Monitoring en Joint Inspecties' die door de Plantenziektenkundige Diensten uit Japan, China, Taiwan en Zuid-Korea tijdens het groeiseizoen in Nederland worden uitgevoerd. De totale kosten van al deze internationale programma's bedroegen in 2022 zo'n 1,3 miljoen euro. Anthos en de aan Anthos verbonden stichtingen financieren de programma's.

Ondanks het lelieprotocol stond de fytosanitaire stabiliteit met Taiwan ter discussie. Door COVID-19 kon Taiwan zelf in 2021 de jaarlijkse audit in Nederland niet uitvoeren. Om die reden heeft de NVWA de audit in januari 2022 uitgevoerd en het auditrapport begin februari aan Taiwan toegestuurd. Omdat bleek dat niet voldaan werd aan het 'Sanitation protocol' besloot de NVWA om met ingang van 8 februari geen fytosanitaire certificaten meer af te geven voor leliezendingen met bestemming Taiwan. Anthos heeft overleg gevoerd met de NVWA, het ministerie van LNV en de BKD om voor de ontstane situatie een acceptabel alternatief te vinden. Overleg medio februari tussen de NVWA en de NPPO van Taiwan leidde niet tot een oplossing. Pas op 11 maart werd een akkoord bereikt, waarna de lelie-export naar Taiwan kon worden hervat.

Met Taiwan werd ook een tijdelijke oplossing overeengekomen voor export van gladiool 'oogst 2021'. Nederland hoefde niet de vereiste garantie af te geven dat de partijen vrij zijn van het virus INSV. In plaats daarvan voert Taiwan bij import een toets uit op de partijen, waarbij besmette partijen worden vernietigd of retour worden gestuurd. Voor export van gladiool 'oogst 2022' moet de INSV-toetsing in Nederland worden uitgevoerd.

Naast het Taiwandossier, vroeg Brexit de nodige inzet, met als 'highlights':

- DEFRA stuurt aan op digitale uitwisseling van e-Phyto's. Dat betekent dat Nederlandse handelsbedrijven aangesloten moeten zijn op eCert-NL. Voor de boomkwekerijsector was dat al verplicht, voor de bloembollensector nog niet. Handelsbedrijven moeten daarvoor eerst de aansluiting realiseren op Ketenregister. Anthos organiseerde specifiek voor handelsbedrijven die actief zijn in de retail informatiebijeenkomsten.
- Anthos heeft op 23 november in Londen constructieve besprekingen gevoerd met DEFRA en HTA.

- Het VK voert bij import op zaden toetsing uit op het virus ToBRFV. Zaden in kleinverpakking bestemd voor verkoop via de retail worden daarbij meegenomen. Anthos heeft om opheldering gevraagd over het regime dat hierbij wordt gehanteerd, omdat de toetsingen leidden tot vertragingen en afkeuringen terwijl de partijen al voor export waren getoetst.
- Anthos heeft de leden geadviseerd om voor export naar derde landen, waaronder het VK, alleen partijen vaste planten, freesia en nerine in te kopen die voorzien zijn van een Naktuinbouw partijnummer.
- Anthos heeft de leden geattendeerd op de compensatiemogelijkheden via de Brexit Adjustment Reserve (BAR).
- Leden zijn geïnformeerd over wijzigingen in specifieke fytosanitaire eisen van het VK voor boomkwekerijproducten per 25 november 2022.
- Het VK had aangekondigd dat de importinspecties van o.a. bloembollen en boomkwekerijproducten in 2021 zouden verschuiven van de 'Place of Destination' naar de 'Border Control Posts'. Het besluit is eerst naar 1 januari 2022 uitgesteld en daarna naar 1 juli 2022. Op 29 april meldde DEFRA in de herfst het nieuwe Target Operating Model (TOM) te publiceren met de insteek om die, na een stakeholdersconsultatie, eind 2023 te implementeren. Uiteindelijk publiceerde DEFRA de TOM pas in april 2023.
- Bij postorderbedrijven en handelsbedrijven die leveren aan retail bestaat grote zorg over het voornemen van het VK om de tijdelijke uitzonderingsmaatregel het VK-plantenpaspoort aan te brengen in een EU-lidstaat niet meer toe te staan. De maatregel is verlengd tot 30 juni 2023. Anthos heeft richting het VK nadrukkelijk bepleit om ook nadien deze mogelijkheid te blijven bieden.
- Het aanvragen van CITES-invoervergunningen heeft grote logistieke problemen veroorzaakt doordat de afgifte van de CITES-importpermit door de Engelse CITES-autoriteit (APHA) veel tijd in beslag nam.

Anthos vroeg hier aandacht voor. In een reactie daarop meldde APHA dat men door de gevolgde procedures in het eerste jaar na de Brexit goed inzicht heeft gekregen in de productstromen en de betreffende stakeholders en dat men met die kennis het beleid in volgende jaren daarop zal afstemmen. Daarnaast is toegezegd nauwe contacten te onderhouden met de Nederlandse CITES-instanties.

- Anthos heeft de banden met de Horticultural Trades Association (HTA) aangehaald. Wederzijds bestaat behoefte elkaar te informeren en van input te voorzien over ontwikkelingen die de handel van sierteelt producten tussen de EU en het VK raken.

Het omvangrijkste dossier met de grootste impact betrof de export naar de Russische Federatie. De EU publiceerde op 8 april nieuwe sancties. Deze zijn ook van toepassing op bloembollen en boomkwekerijproducten. Als gevolg daarvan was per direct een exportstop van toepassing. Het was nog wel toegestaan om contracten die vóór 9 april waren afgesloten tot 10 juli 2022 uit te leveren. Daarna was directe en indirecte export richting Rusland niet meer toegestaan. Overtreding van dit verbod leidt tot een economisch delict. De opgelegde sanctie had ingrijpende gevolgen. Royal Anthos diende een officieel verzoek in bij de Europese Commissie om het verbod tot levering op te rekken naar 15 december 2022. Daar is helaas geen gehoor aan gegeven.

Het onderhouden van de contacten met USDA/APHIS en CFIA in het kader van de pre clearance programma's was 'business as usual'. Het belang ervan is groot omdat dit programma het fundament is voor de succesvolle export van bloembollen en vaste planten naar Noord-Amerika.

De tweejarige pilot 'Horizontaal Toezicht' die Anthos in samenwerking met de BKD, de NVWA en een aantal leliehandelsbedrijven in 2020 is gestart, werd in 2022 succesvol afgerond. Vijf leliehandelsbedrijven zijn erkend. In het kader daarvan voert de BKD gedurende het verwerkingsproces audits van de bedrijfsprocessen uit, vinden onaangekondigde, steekproefsgewijze controles plaats en analyseert de BKD de door de bedrijven aangeleverde data. Bedrijven hoeven geen partijen meer aan te bieden voor exportinspecties. Deze werkwijze levert deelnemende bedrijven belangrijke logistieke voordelen op.

Op verzoek van Anthos heeft de NVWA in april 2021 de Basisnormen Bloembollen ingetrokken. De basisnorm van 1% voor fusarium in tulp is in 2022 ingetrokken voor handelsbedrijven die werken met KR-Full (= Ketenregister en e-CertNL). Voor handelsbedrijven die geen gebruik maken van KR-Full blijft de basisnorm van 1% van kracht. Wel moeten bedrijven er rekening mee houden dat een beperkt aantal landen zelf de nul-norm voor fusarium in tulp eist. Voor de export daarnaartoe blijft die dus in alle gevallen van kracht.

Samen met de Vereniging voor Groothandelaren in Bloemen en Planten (VGB), Plantum, GroentenFruit Huis en de Nederlandse Aardappel Organisatie (NAO) bood Royal Anthos half oktober in de Tweede Kamer de petitie 'Nieuwe retributietarieven NVWA' aan de leden van de vaste commissie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan. Met de petitie vroegen de organisaties, die samenwerken in PlantNet International, aandacht voor het voornemen van de minister van LNV om per 2023 een nieuw kostprijsmodel voor de NVWA te introduceren. Verzoek aan de minister was om de besluitvorming hierover uit te stellen. Ook is richting de commissie zorg geuit over de beschikbare capaciteit aan de kant van de NVWA.

De EU heeft een herziening doorgevoerd in de maatregelen m.b.t. de Oost-Aziatische boktor (*Anoplophora chinensis*). Anthos wees de leden erop dat bij import van waardplanten in de EU het land van herkomst voor 1 januari 2023 de Pest Status aan de EU moest doorgeven. Import uit landen die de Pest Status niet hebben gemeld, is niet mogelijk. Door aangepaste eisen was export van een groot aantal boomkwekerijproducten van Nederlandse origine naar de EAEU (Euraziatische Economische Unie) niet meer mogelijk. Ten aanzien van een aantal ziekten en plagen vereist de EAEU dat producten afkomstig zijn uit een gebied dat vrij is van die ziekten en plagen. Omdat sommige ziekten echter wel in Nederland voorkomen, kan die garantie niet worden afgegeven. Anthos heeft de NVWA gevraagd om bij de EAEU een verzoek in te dienen om af te zien van de garantie dat het gebied vrij moet zijn ('Area free from') en toe te staan dat de garantie geboden wordt op basis van 'products should originate from areas, places and/or sites of production free from'. Met ingang van 11 april 2022 kreeg *Phytophthora ramorum* in de EU de RNQP-status (Regulated Non Quarantine Pest).

Dit betekent dat Naktuinbouw tijdens de reguliere veldkeuring alleen nog bij voorgeschreven geslachten keurt op afwezigheid van *P. ramorum*. Daarmee biedt de Naktuinbouw veldkeuring geen garantie dat andere waardplanten vrij zijn van deze schimmel en ook niet meer de garantie van bedrijfsvrijheid zoals die door een aantal afzetbestemmingen vereist wordt.

Anthos heeft de leden geïnformeerd dat aanmelding door telers voor het NVWA-exportregister steeds vaker noodzakelijk is om partijen naar landen buiten de EU te kunnen exporteren. Zo attendeerde Anthos de leden erop dat het voor export van waardplanten van *Phytophthora ramorum* naar bepaalde afzetbestemmingen buiten de EU per 1 oktober 2022 noodzakelijk was dat producenten zich actief aanmeldden voor opname in het exportregister. Voor deze landen voert Naktuinbouw een veldinspectie uit om vast te stellen dat de teeltlocatie – en daarmee ook alle daar geteelde waardplanten – vrij zijn van deze ziekte. Verder heeft Anthos de leden geïnformeerd dat ook voor export van de *P. ramorum* waardplanten *Viburnum*, *Camellia* en *Rhododendron* naar het VK aanmelding voor het exportregister noodzakelijk is omdat het VK bedrijfsvrijheid eist op basis van twee veldinspecties. Voor export naar USA en Noorwegen was aanmelding voor het exportregister eveneens essentieel omdat die landen specifieke aanvullende voorwaarden stelden aan de inspecties (aantal en moment) en/of toetsing vereisten.

Anthos nam in november 2022 deel aan een crisisoefening in Opheusden. Daarbij werd een uitbraak van *Xylella fastidiosa* gesimuleerd. De ervaring van de NVWA bij traceringsonderzoek bij uitbraken is dat bedrijven onvoldoende in staat zijn om aan de hand van het plantenpaspoort een link te leggen met hun eigen bedrijfsadministratie van binnenkomende en uitgaande partijen. Anthos heeft de leden erop gewezen dat dit ook nadrukkelijk het eigen bedrijfsbelang dient.

Afzetbevordering

Langs de weg van iBulb zorgt Anthos voor de wereldwijde promotie van bloembollen, bolbloemen, bollen-op-pot en de toepassing van bloembollen in openbare ruimtes. Daarnaast voert iBulb promotieprogramma's uit voor vaste planten, tuinrozen en De Groene Stad.

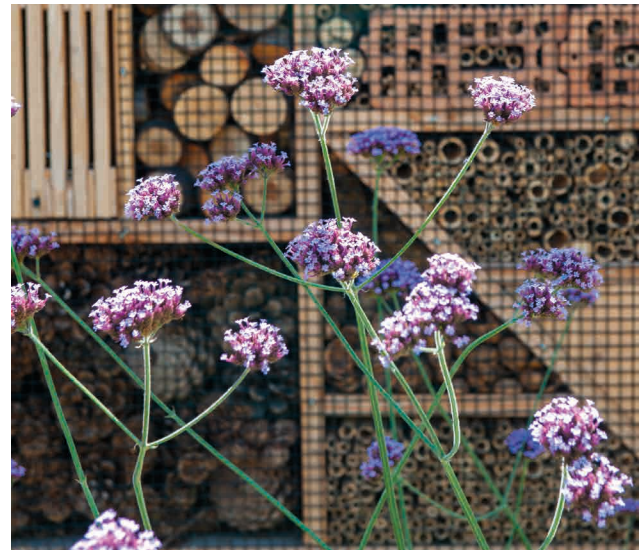
Bloembollen en bolbloemen zijn seizoensgebonden en mede om die reden is het belangrijk om de consument tijdig te informeren over het aankoopmoment. Dat doel werd in 2022 bereikt met de inzet van een omvangrijk nationaal en internationaal medianetwerk waarnaar zo'n 120 persberichten in 12 verschillende talen zijn verstuurd. Die berichten zijn rijkelijk geïllustreerd met de nieuwste (trend)fotografie, die terug te vinden is in de MediaFilers van iBulb en iVerde. Deze PR genereert jaarlijks een enorme hoeveelheid aan free publicity in consumentenbladen, online publicaties, kranten, vakbladen etc.

Een zeer succesvolle campagne is Bulbs4Kids. In 2022 schreven 2250 scholen in Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Canada, Zweden en Frankrijk zich in voor een bollenpakket met verschillende soorten bloembollen, schepjes, plantenstekers, werkboekjes en lesmateriaal over bloembollen. Deze campagne is belangrijk om jongeren bloembollenkennis bij te brengen en het genereert, vooral in lokale kranten, publiciteit.

Anthos ontving voor een periode van drie jaar (2020-2022) een Europese subsidie van in totaal 1,9 miljoen euro waarmee 80% van een grote publiciteitscampagne in de Verenigde Staten is gefinancierd; de resterende 20% droeg Anthos bij. Het programma richtte zich op het creëren van awareness en het vergroten van de kennis over het gebruik van bolbloemen (tulpen, lelies) en bloembollen voor tuingebruik. In 2022 is na COVID-19 weer het tulpenevenement in San Francisco georganiseerd. Een evenement, dat wederom enthousiaste bezoekers trok en veel publiciteit genereerde.

Afzetbevordering

In de campagnes voor lelies en het tuingebruik van bloembollen is veelvuldig gebruik gemaakt van social media en de inzet van influencers.

In Finland en Zweden zijn de campagnes voortgezet om de verkopen van lokaal geproduceerde tulpen en bollen-op-pot (hyacinten en narcis Tête-à-Tête) te stimuleren. De campagne wordt gefinancierd uit de extra vrijwillige heffing die betaald wordt door de exporteurs en hun afnemers. Voor Zweden was daarvoor een budget van 175.000 euro beschikbaar en voor Finland 105.000 euro. De campagnes blonken uit in creativiteit en originaliteit en hadden een hoog bereik onder de Zweedse en Finse bevolking.

De Groene Stad

In Japan presenteerden Len Alkemade en Isao Kaneto hun ideeën voor de leliecampagne 'Lovellily' aan de Japanse Mixed Committee. In de commissie hebben vertegenwoordigers van het Nederlandse en Japanse bedrijfsleven zitting. De commissie beoordeelt de plannen inhoudelijk en besluit over de financiering ervan. In 2022 bedroeg het totale promotiebudget ruim 140.000 euro. Ook dit budget wordt opgebracht door een vrijwillige heffing die de exporteurs en hun Japanse afnemers afdragen. De nieuwe promotiecampagne werd zoals gebruikelijk gepresenteerd tijdens een grote bijeenkomst op de Nederlandse ambassade waar het Japanse en Nederlandse sierteeltbedrijfsleven aanwezig was. De exporteurs en hun Japanse afnemers krijgen elk kwartaal een activiteitenverslag toegestuurd.

Met COVID-19 hebben we een periode achter ons gelaten waarin de aandacht voor 'gezond en gelukkig buitenleven' enorm is toegenomen. Daarbij ervaren we de laatste jaren aan den lijve de gevolgen van klimaatverandering en de menselijke impact op de leefomgeving: hitte, droogte en overlast door zware buien. Waar De Groene Stad voorheen vooral missiewerk verrichtte om de toegevoegde waarde van groen duidelijk te maken, verschuift de focus hoe langer hoe meer naar de realisatie van groen in steden. De Groene Stad inspireert met voorbeelden van goed toegepast groen en de stichting koppelt de juiste partijen aan elkaar om samen tot goede realisatie te komen. Via deelname aan stichting De Groene Stad vervult Anthos nationaal en internationaal een toonaangevende rol op dit terrein.

Bovenstaande betekent niet dat er geen onderzoek meer plaatsvindt, integendeel. 25 onderzoeksprojecten kunnen in het onderzoeksprogramma 'De Groene Agenda' worden opgesomd, variërend van 'afgerond' tot 'in aanvraag'. Wel zien we hier ook een voorzichtige verschuiving van fundamentele naar meer praktische onderwerpen. Waar voorheen het belang van een groene onderwijsomgeving onderzocht werd, wordt nu bijvoorbeeld de optimale inrichting van een schoolplein in kaart gebracht. Ook komt veel aandacht voor het klimaat terug in het onderzoeksprogramma. Zo wordt onder andere in kaart gebracht welke plantensoorten in ons toekomstige klimaat optimaal kunnen presteren.

De website van De Groene Stad is in 2022 vernieuwd en uitgebreid met een 'facts-gedeelte', waar honderden individuele facts over de meerwaarde van groen terug te vinden zijn. Samen met de pagina over de factsheets en de homepage is dit meteen de meest bezochte bron op degroenestad.nl.

2022 was het jaar van de Floriade. De Groene Stad heeft hier inhoudelijk een aanzienlijke bijdrage aan geleverd. Op kavel 1 was het eigen paviljoen, er waren 11 informatiekiosken en op honderden borden en labels stond informatie over de meerwaarde van groen én informatie over toegepaste producten en productcombinaties.

Daarnaast zette de stichting zich samen met andere partijen in voor een nieuwe uitgave van de Green City Guidelines. Dit boek is gepresenteerd op de Floriade en belicht vanuit verschillende invalshoeken het Floriade-thema 'Growing Green Cities'.

Stichting De Groene Stad, waarin Royal Anthos samen met Royal FloraHolland en de LTO Vakgroep Bomen, Vaste Planten en Zomerbloemen participeert, beschikt over een beperkt budget. De stichting creëert op slimme wijze slagkracht door samenwerkingen aan te gaan. 2022 was het tweede jaar waarin de driejarige 'Green Cities Europe' campagne loopt. Deze door de EU gesubsidieerde campagne is eerder door de European Nurserystock Association (ENA) aangevraagd in nauwe samenspraak met lid-organisaties in dertien bij de ENA aangesloten landen. iBulb wordt ingezet bij de uitvoering van het programma in Nederland. Inmiddels zijn de eerste contacten gelegd voor de aanvraag van een nieuwe Europese campagne vanaf 2025, waarin de retail en de consumentenmarkt een hoofdrol krijgen.

Eind juni vond in het kader van de campagne 'Green Cities Europe' op de Floriade een internationaal Green Cities congres plaats. Tijdens het congres stond de vraag centraal hoe we groene steden kunnen gebruiken om bij te dragen aan de Sustainable Development Goals (SDG's), de Green Deal en andere klimaat- en leefbaarheidsdoelen. Het programma werd verzorgd door stichting De Groene Stad.

De Groene Stad

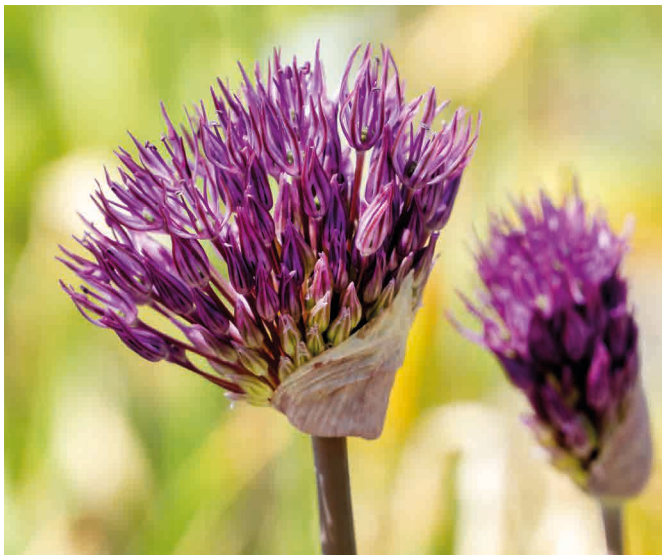

Praktijkonderzoek

Anthos heeft voor de uitvoering van een onderzoeksprogramma voor bloembollen een jaarbudget van 230.000 euro beschikbaar. Leden van Anthos hebben de gelegenheid om onderzoeksvragen in te dienen, die een onderzoekscommissie beoordeelt. Daarnaast draagt Anthos uit dit budget bij aan verschillende PPS-projecten, die deels door het bedrijfsleven en deels door de overheid worden gefinancierd.

In 2022 zijn, al dan niet met deelfinanciering, de volgende onderzoeksprojecten uitgevoerd:

- Onderzoek naar de ethyleenproductie van tulpen op het moment van ontvangst door handelsbedrijven. Doel is vaststellen of de uitslag van een ethyleenmeting een voorspellende waarde heeft voor de daadwerkelijke uitval in de bewaring. Gebaseerd op de opgedane positieve ervaringen in voorafgaande jaren, zijn in 2022 meer metingen uitgevoerd;
- Een proef in de dahliateelt om knollen voor de opleg te toetsen op verwelkingsziekte (*Dickeya*) met als doel schone partijen op te bouwen.

- Ontwikkeling heetstookbehandeling bestrijding tulpengalmijt: door het wegvallen van Movento in 2025 is grote zorg of het in de toekomst nog mogelijk is om tulpengalmijt in tulp te bestrijden. Anthos had zitting in de expertmeeting die zich tot taak heeft gesteld om via een geïntegreerde aanpak tulpengalmijt beheersbaar te maken. Daarnaast heeft Anthos in 2022 toezeggingen gedaan om deel te nemen aan de volgende Publiek-Private Samenwerking (PPS) projecten:
 - o PPS Toekomst met virusvrije bloembollen;
 - o PPS Weerbare bol;
 - o PPS Bodem en Aaltjes.

In 2021 is door het bestuur van de Stichting Anthos Noord Amerika, in samenspraak met de Research Committee besloten om het Flowerbulb Research Program dat door Bill Miller uitgevoerd werd op Cornell University per 1 juli 2022 stop te zetten. Dit is gebeurd.

Duurzaamheid & Kwaliteit

De Stichting Sustainable Suppliers of Horticultural Quality Products ging haar tweede jaar in. Alle deelnemende handelsbedrijven zijn gecertificeerd volgens Florimark Good Trade Practice (Florimark GTP) of een minimaal vergelijkbaar certificaat. Door hun deelname aan de stichting kunnen de deelnemers zich op het gebied van duurzaamheid en kwaliteit in de consumentenmarkt onderscheiden.

Voor de in Nederland gekweekte producten was de ambitie om in 2022 75% gecertificeerde bloembollen en vaste planten te verhandelen. Om hierbij op koers te blijven, brengen deelnemers het belang van duurzaamheid bij hun afnemers onder de aandacht. Het percentage gecertificeerde kwekers groeide licht. In oktober hadden 291 bloembollenkwekers een certificaat voor MPS-ABC. Gezamenlijk waren ze goed voor 11.600 hectare. Bij GlobalG.A.P. lag dit aantal op 187, goed voor 10.705 hectare. Bij On the Way to PlanetProof waren 7 bollenkwekers aangesloten. Voor de vaste planten was het aantal deelnemende kwekers aan MPS-ABC 288 (areaal 840 hectare), aan GlobalG.A.P. 54 (areaal 119 hectare) en aan On the Way to PlanetProof 11. Ambitie is om in 2024 voor wat betreft in Nederland gekweekt nog uitsluitend gecertificeerde bloembollen en vaste planten te verhandelen. Hiervoor zal een versnelling plaats moeten vinden.

De deelname van Anthos in de Flowers & Ornamentals Focus Group van GlobalG.A.P. is gecontinueerd. In april is de nieuwe versie van de IFA-standaard voor Flowers and Ornamentals gepubliceerd.

Eind van het jaar is op verzoek van het bestuur van de stichting Sustainable Suppliers een werkgroep ingesteld om na te gaan wat de nieuwe EU-regelgeving Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) voor de bloembollensector en de ondernemers daarin betekent. In de werkgroep nemen vertegenwoordigers van meerdere ketenpartijen deel.

Daarnaast heeft de stichting in 2022 residuonderzoek uit laten voeren in zomerbloeiende en voorjaarsbloeiende bloembollen. Doel was kennis opbouwen om een antwoord te kunnen geven op vragen van consumenten en retailers en nagaan waar op het gebied van gewasbescherming knelpunten zitten en verdere verduurzaming nodig is. Ook heeft een aantal deelnemers bij Normec Groen Agro Control een cursus over residuen in de sierteelt gevolgd. Aanleiding was het feit dat steeds meer retailers eisen aan residuen stellen en ondernemers behoefte hebben aan meer kennis op dit gebied.

Half augustus bracht een delegatie van de Stichting Sustainable Suppliers een werkbezoek aan Huiberts Biologische Bloembollen in Sint Maartensbrug om met betrokkenen over het initiatief Fieldlab Bol te praten. Telers moeten in dit project met een meer geïntegreerde aanpak tot een aanzienlijk lagere milieubelasting komen. Optimalisering van de bodemkwaliteit en duurzaam bodembeheer zijn hierbij belangrijke pijlers, evenals gewasbescherming op natuurlijke basis. Fieldlab Bol sluit goed aan bij het doel van de stichting Sustainable Suppliers om verder te verduurzamen en te blijven voldoen aan de eisen van de maatschappij en de markt. Daarom werd besloten gedurende vier jaar uit het onderzoeksbudget van Anthos bij te dragen aan dit initiatief (€ 40.000/jaar).

In opdracht van Anthos voerde BQ Support Mystery Shopping op voorjaarsbloeiende- en zomerbloeiende bolgewassen uit bij retailers op de verkoopvloer. Monsternamen van zomerbloeiende bolgewassen spitste zich toe op Italië, Zwitserland en Frankrijk. De monsters van voorjaarsbloeiende bolgewassen werden genomen in Nederland, België en Oostenrijk. Daarbij werden verpakkingen aangekocht van zowel deelnemers, als niet-deelnemers aan de stichting.

Arbeid

Anthos is werkgeverspartij voor de cao voor de groothandel in bloembollen en voor de boomkwekerijhandel in de cao open teelten. Door deelname aan de Bloembollenacademie en de commissie die de scholingsconsulent aanstuurt, is de organisatie nauw betrokken bij scholingsvraagstukken in beide sectoren. Ook is Anthos werkgeverspartij bij de verzamel-cao van PAWW en de Colland-cao.

In 2022 is intensief met de vakbonden onderhandeld over de cao open teelten, die op 28 februari 2023 afloopt. Het doel was voor het eind van het jaar tot een akkoord te komen om werknemers vroegtijdig duidelijkheid te verschaffen over de loonontwikkeling. In 2022 was de inflatie ongekend hoog en dat werd gevoeld in het huishoudbudget van werknemers. Daarnaast had de overheid de minimumlonen met 10,15% verhoogd, waardoor de onderste treden van het loonegebouw onder het wettelijk minimum kwamen. Het is niet gelukt om in 2022 tot een akkoord te komen met de vakbonden, maar begin 2023 is alsnog een nieuwe cao afgesloten.

Met een PAWW-uitkering wordt de WW als het ware verlengd. Anthos en andere werkgeverspartijen hadden deze regeling liever stopgezet. Omdat werknemers zelf de kosten dragen en met een grote meerderheid kozen voor voortzetten van de regeling, is de PAWW in 2022 alsnog met 5 jaar verlengd.

In de bloembollensector willen zowel Anthos als de vakbonden gezond en veilig werken bevorderen en werkgevers en werknemers stimuleren tot een leven lang ontwikkelen. Duurzame inzetbaarheid start bij de betreding van de arbeidsmarkt en eindigt bij pensionering. Het gezamenlijke doel is dat zo gezond en inzetbaar mogelijk te doen. In het kader van het project #kenniskracht zijn in 2022 bedrijven bezocht en diverse publicaties verspreid om de 'tools' van #kenniskracht om duurzame inzetbaarheid te bevorderen, breed onder de aandacht te brengen.

Digitalisering

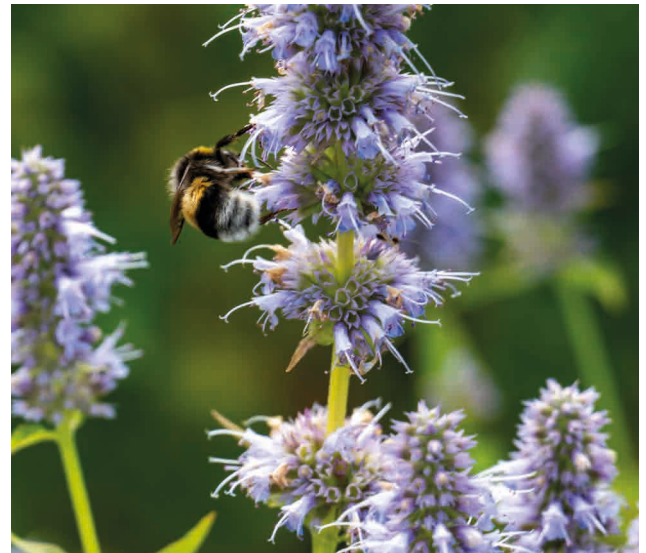
Digitaliseringsvraagstukken hebben voor Anthos een hoge prioriteit, omdat steeds hogere eisen aan het bedrijfsleven worden gesteld op het gebied van tracking & tracing. Bovendien leidt de digitalisering van de keten tot belangrijke efficiencyvoordelen voor alle ketenpartijen.

In het Sectorplatform Bloembollen heeft Anthos veelvuldig aangedrongen concrete stappen te nemen die moeten leiden tot een efficiëntere en effectievere inrichting van de bloembollenketen. Om die doelstelling te verwezenlijken is het van belang dat de levering gepaard gaat met de juiste en volledige informatie van teeltpartijen bij levering aan de handel. De praktijk wijst uit dat die informatie vaak onvolledig of foutief is, waardoor handelsbedrijven bij ontvangst en verwerking in Ketenregister met grote problemen worden geconfronteerd. Voor de handelsbedrijven in de droogverkoop leidt dat zelfs tot onoverkomelijke problemen bij aansluiting op Ketenregister.

Anthos nam in 2022 het initiatief om de digitale infrastructuur voor de bloembollenketen te verbeteren. Het is nu mogelijk om met behulp van EDI-Connect eenvoudig Edibulb-berichten uit te wisselen tussen verkoper, koper en bemiddeling. Ook is een link gelegd naar Ketenregister. Alles om de betrouwbaarheid en kwaliteit van de informatie die wordt uitgewisseld op het benodigde niveau te krijgen. Daarnaast is het online programma LENA ontwikkeld waarmee bloembollenkwekers die geen eigen software hebben, toch een digitale levernota kunnen versturen. LENA werkt met broninformatie waardoor minder kans is op (type)fouten in de levernota.

De initiatieven van Anthos voor digitalisering van de bloembollenketen werden door het bestuur Boomkwekerijproducten met belangstelling gevolgd. Ook in de boomkwekerijsector heeft dat thema een hoge prioriteit, o.a. in relatie tot registratie, het gebruik van coderingen en de digitale koppeling met de kwaliteitsnormen en duurzaamheidsinformatie. Voor dit laatste thema zal Anthos ook aandacht blijven vragen bij de European Nurserystock Association.

Digitalisering

Overige onderwerpen

- Anthos realiseerde een positief resultaat van 343.180 euro, welk bedrag in zijn geheel aan de leden is gerestitueerd.
- In vervolg op het besluit van de voorzitter van Anthos om in 2023 vervroegd met pensioen te gaan, is in overleg met het verenigingsbestuur een bureau ingeschakeld voor de zoektocht naar een algemeen directeur. Dit is de heer Mark-Jan Terwindt geworden die per 13 februari 2023 aan de slag is gegaan.
- De leden boomkwekerij hebben ingestemd met de aanpassing van de contributieheffing.
- Voor het eerst na de covidperiode is weer een eindejaarbijeenkomst gehouden. Deze vond op 21 december in het Van der Valk hotel in Sassenheim plaats.
Gastspreker was Ruud Veltenaar die de aanwezigen bijpraatte over hoe een transitieproces in kan worden gezet naar een meer duurzame keten.
- In de tweede helft van 2022 is het RVO Partners in Business (PIB) project 'Urban Landscapes Romania' na ruim drie jaar afgerond. Anthos participeerde hier samen met bedrijven uit de boomkwekerij- en bloembollensector in. Het project draaide om kennisuitwissling op het gebied van ontwerp, aanplant en onderhoud van stedelijk groen.
- Het Inkoopcollectief Energie, waar veel leden bij zijn aangesloten, is gestart met de selectie (tender) van energieleveranciers voor de inkoop van elektra voor kalenderjaar 2024 en volgend.
- Exportstatistieken voor bloembollen in stuks zijn bijgewerkt. Leden kunnen deze inzien via www.exportstatistiek.nl (export naar USA en Canada) en www.bloembollenstatistiek.nl (export naar landen buiten de EU).
- De incassodienst van Anthos in per 1 januari 2022 uitbesteed aan Bierens Incasso Advocaten. Uit het periodiek overleg met de vertegenwoordiger van Bierens blijkt dat afnemers in 2022 minder goed van betalen waren, dan de voorliggende jaren. Dit blijkt o.a. uit de bedragen die voor leden van Anthos worden geïncasseerd.
- Met AgroCheck, een bureau dat klantonderzoek uitvoert, zijn tariefafspraken gemaakt. Daarmee biedt Anthos een nieuwe dienst aan.
- Sinds 2016 voert Anthos het secretariaat van de Cultuurgroep voor Rozen en Rozenonderstammen. Naast de reguliere activiteiten als de keuringen voor Excellence Roses en promotie via Roses4Gardens, heeft de Cultuurgroep in 2022 twee inzendingen op de Floriade gerealiseerd; een inspiratietuin voor consumenten en één voor de publieke ruimte. Voor de bemensing is samengewerkt met de Nederlandse Rozenvereniging.
- De heer Van der Kooij is herbenoemd als lid van het Algemeen Bestuur en het Bestuur Bloembollen. Mevrouw van der Drift heeft te kennen gegeven haar bestuurslidmaatschap (Bestuur Bloembollen/Algemeen Bestuur) te willen beëindigen. Het bestuur heeft besloten vooralsnog niet in haar opvolging te voorzien.
- Na maar liefst 50 jaar werkzaam te zijn geweest in de bloembollensector, beëindigde Ineke van Kesteren in november haar loopbaan bij iBulb / Royal Anthos om van haar welverdiende pensioen te gaan genieten.
- Na 8,5 bij iBulb te hebben gewerkt, vertrok Jessica Ruitenberg halverwege het jaar bij iBulb om dichter bij huis aan de slag te gaan.
- Na bijna 5 jaar stopte Heather Coady als area director Europe/Africa/Middle East van de USDA/APHIS. Veronica Zabala volgde haar op.

Weeresteinstraat 10, 2181 GA HILLEGOM
Postbus 170, 2180 AD HILLEGOM
Tel +31 (0)252 535 080
Fax +31 (0)252 535 088
E-mail secretariaat@anthos.org